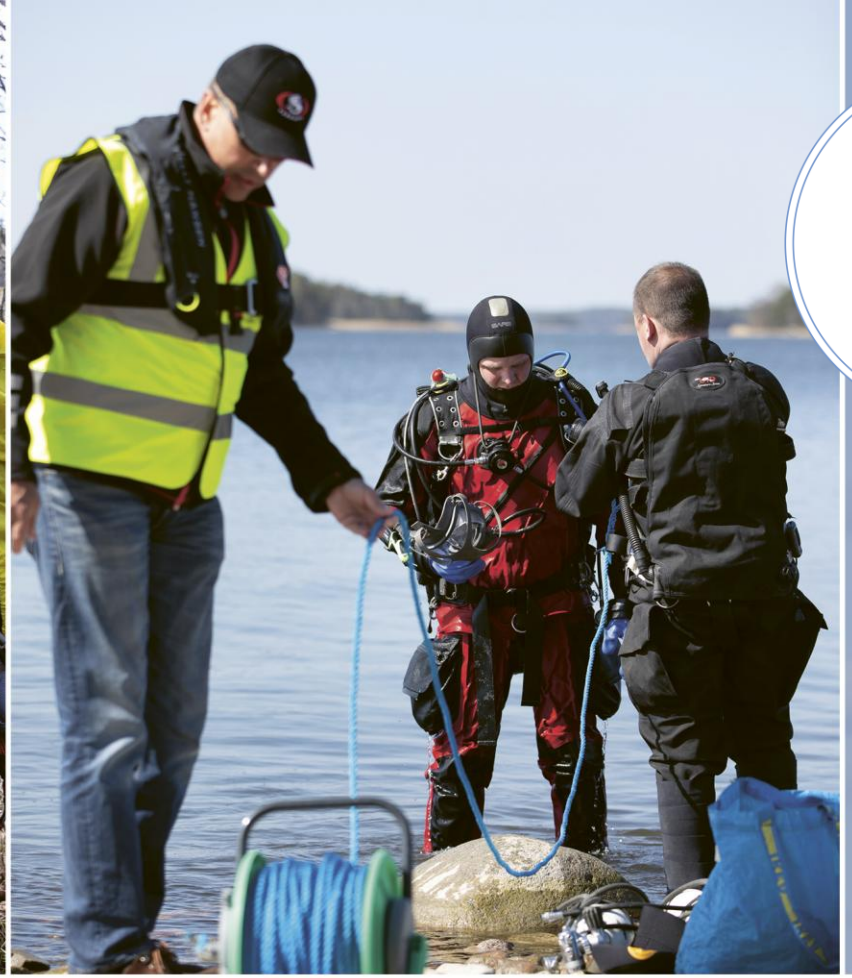

Vapepa osana kokonaisturvallisuutta

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen muuttuvassa turvallisuusympäristössä

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu 1964–2024 60 vuotta

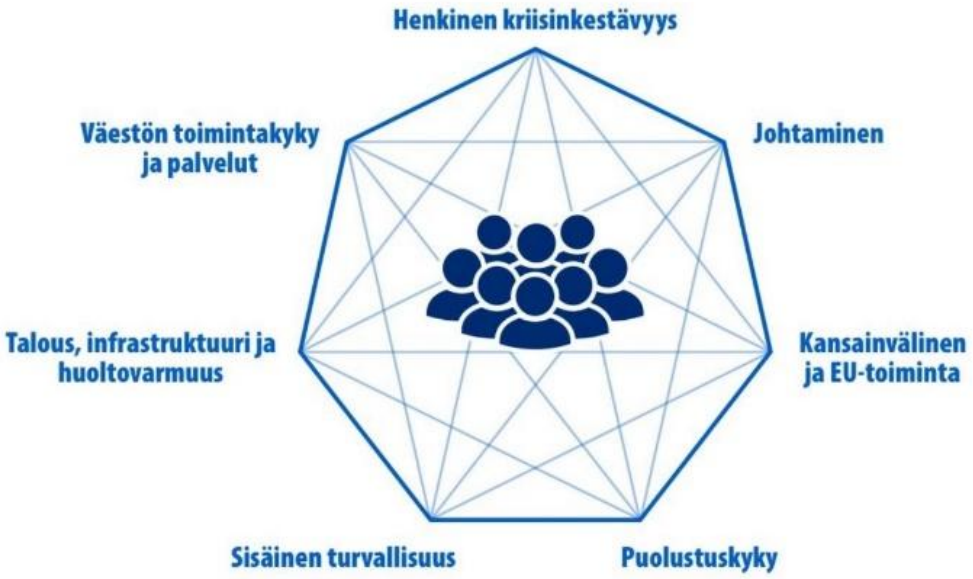
Seppo Kolehmainen

Toimintaympäristön trendejä

- Sodat ja alueelliset kriisit.
- Hybridivaikuttaminen ja kyberuhat.
- Ilmastonmuutos ja pandemiat.
- Polarisaatio ja yhteiskunnallisen vastakkainasettelun kasvu, valeuutisointi.
- Palvelujen sähköistyminen, tekoäly, digitalisaatio.
- Yhteiskunnallinen resilienssi.
- Muuttuvat väestötekijät: väestön väheneminen, yksinäisyys, syrjäytyminen, vieraskielisten määrän kasvu, ikääntyminen, kaupungistuminen.
- Kilpailu työvoimasta, osaamisen varmistaminen ja työnteon tapojen muutos

Kokonaisturvallisuuden ydin on yhdessä tekeminen

Paikallisesti ja valtakunnallisesti

- Suomen kokonaisturvallisuus perustuu viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyöhön. Ei vain suunnitelmia vaan luonnollinen osa toimijoiden arkea
- Kokonaisturvallisuus näyttäytyy erilaisena eri puolilla Suomea. Tarvitaan yhdistelmä paikallisuutta ja valtakunnallisuutta.

Vapepa osana suomalaista kokonaisturvallisuutta

- Vapepalla on tärkeä tehtävänsä ja laaja yli 50 järjestön vapaaehtoisten verkosto.
- Vapepan erityinen vahvuus on sen kyky koota paikallisesti toimivia vapaaehtoisia nopeasti yhteen ja tarjota heidän osaamistaan viranomaisten tueksi.
- Vapepa tarjoaa mahdollisuuden osallistua yhteisen turvallisuuden rakentamiseen.

Turvallisuusympäristössä voimakkaita muutoksia viime vuosina

- Turvallisuusuhat monimuotoistuneet
- Perinteisten uhkien rinnalle uudet uhat
- Kriisit keskinäisriippuvaisia
- Suunnitelmia ei vain yhden häiriön varaan
- Väestö ikääntyy ja keskittyy
- Harvaan asuttujen alueiden ja kaupunkialueiden avun erityistarpeet
- Vaatimuksena paikallisten olosuhteiden tuntemus
- Teknologian tarjoamat uudet uhat ja mahdollisuudet

Vapepan vahvuudet ja kehittämisen painopisteet

- Toimintakyky ja hälytysvalmius
- Osaaminen ja vapaaehtoisten saatavuus
- Selkeät rakenteet ja toimintamallit
- Kumppanuudet ja vaikuttavuus
- Resurssit, talous ja tieto
- Varautuminen laajoihin häiriötilanteisiin
- Ihmiset, luottamus ja tulevaisuuden vapaaehtoisuus
- Teknologia ja johtaminen

Vapepan kehittämisen keskeiset painopisteet ovat:

- 1. Toimintakyky ja hälytysvalmius – kyky vastata avun tarpeeseen oikea-aikaisesti ja turvallisesti.
- 2. Osaaminen ja vapaaehtoiset – koulutuksen, hyvinvoinnin ja monipuolisten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen.
- 3. Selkeät rakenteet ja toimintamallit – johtamisen, vastuunjaon ja tiedonkulun varmistaminen.

Seppo Kolehmainen

Vapepan kehittämisen keskeiset painopisteet ovat:

- 4. Kumppanuudet ja vaikuttavuus – yhteistyön vahvistaminen ja Vapepan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkyväksi tekeminen.
- 5. Resurssit, talous ja tieto – pitkäjänteisten toimintaedellytysten ja tietoon perustuvan johtamisen kehittäminen.
- 6. Oppiminen ja jatkuva parantaminen – tehtävistä, harjoituksista ja yhteistyöstä saadun kokemuksen muuttaminen paremmiksi toimintatavoiksi.

Seppo Kolehmainen